

CUCHULAÍPP – VZOR HRDÍPY

Cuchulainn je mimořádným hrdinou irské mytologie, srovnatelným s Achillem z Illiady. Jeho socha je umístěna v průčelí hlavní dublinské pošty a je připomínkou těch, kteří bojovali za nezávislost Irska. Jako irského hrdinu a Ulsteřana si jej paradoxně nárokují jak katolíci, tak protestanti.

VLEVO
Cuchulainn v doprovodu svého
vozataje Loega a bohyně
Morrigan v podobě havrana, na
ilustraci J. C. Leyendeckera.

Podobně jako u jiných hrdinů včetně Krista, je i Cuchulainnovo zrození tajemné a naznačuje jeho napůl božský a napůl smrtelný původ. Říká se, že Cuchulainnova matka Dechtire, sestra ulsterského krále Conchobara, byla zasnoubena s princem Sualtmem, bratrem Ferguse mac Rotha. Při svatební hostině spolkne jepici, která spadla do jejího poháru s vínem. Ona i jejích padesát služebných pak usnou a Dechtire se zdá sen, v němž ji bůh Lugh říká: „Já jsem byl tou jepicí.“ Proměnění je v hejno ptáků a nařídí jim, aby jej následovali na Bruigh na Boyne. O rok později jsou Conchobar a Fergus jiným hejnem ptáků dovedeni na Bruigh na Boyne a tam najdou rodící Dechtire. Jak už tomu u zrození hrdinů bývá, i tento porod doprovází magický okamžik. Ve stejnou dobu, kdy Dechtire porodí syna, narodí se venku kobyle dvě hříbata. Ta se později stanou chlapcovým spřežením. Hoch se nyní jmenuje Setanta, později se stane Cuchulainnem.

Na Cuchulainnovi se brzy začne projevovat nadpřirozená moc. Má vlasy tří barev, sedm panenek v každém oku a sedm prstů na rukou i na nohou. V bitevní vřavě se dostává do „křeče“, při níž se mu jedno oko zasune hluboko do hlavy, že by na ně ani jeřáb nedosáhl, zatímco druhé oko se vyvalí ven a nabude rozměrů kotle tak velkého, že by se v něm dalo uvařit tele. Tělo mu rotuje v kůži, vlasy se naježí, svaly nafouknou a jeho vytí přiměje výt místní duchy společně s ním. Tato přeměna připomíná přeměnu hollywoodského hrdiny Supermana, i když fakt, že tuto přeměnu způsobil hněv, nám spíš může připomenout Neuvěřitelného Hulka (The Incredible Hulk)!

Jako mnoho jiných hrdinů, od Robina Hooda po Lone Ramera, má i Cuchulainn svého společníka, své druhé já či duchovního ochránce a posla: Loega, vozataje, připomínajícího Křišnova vozataje Arjuna z *Mahabharaty*. Loeg dokáže učinit Cuchulainnův vůz neviditelným.

Věčným nepřítelem Cuchulainna je Morrigan, obávaná bohyně, kterou urazí, když odmítne její milostné nabídky, protože je příliš vytížen válčením. Jednou ji dokonce smrtelně zraní, ale Morrigan jej pomocí lsti přiměje, aby ji nevědomky vyléčil. Bohyně na sebe vezme podobu stařeny s krávou a dovolí Cuchulainnovi, aby se napil z vemene. Ten pak stařeně požehná, čímž dojde k uzdravení Morrigan. Je třeba dodat, že Cuchulainn neodmítl Morrigan z věrnosti ke své ženě Emer. Během svého krátkého života má mimo své manželství mnoho milostných poměrů, například s vílou Fann či se smrtelnicí Niamh.

Cuchulainnův bojový výcvik

Za dobu, kdy byl u Scathach, se Cuchulainn naučil těmto dovednostem: triku, při němž žongloval s devíti jablky, umění hromu, umění čepele, kdy se naučil zacházet s ostřím meče, umění hrany štítu, umění netečnosti, umění oštěpu, umění provazu, umění těla, umění kočky, hodu tyčí, schoulení pána vozů, umění kola, umění dechu, jež zahrnovalo vyfukování zlatých jablek do vzduchu, křiku hrdiny, ohromující ráně, protiúderu, umění běhu po kopí a stojí na jeho ostří, umění kosícího vozu, obtočení hrdiny na hrotech oštěpů, ale především, nejsmrtonosnější dovednosti ze všech, umění gae bolga. Jednalo se o oštěp, který byl vyslán z nohy a v těle nepřítele se rozevřel ve třicet hrotů.

*Měj se vždy na pozoru,
neboť tvůj nepřítel
může být blízko.*

*Štědře nakládej se svým
majetkem.*

*Buď připraven bojovat
za dobrou věc.*

*Z „Rady Fionnovy“
Tradiční irský verš*